

2.2.3 Gözede II HES

Kestel ilçesi, Gözede köyü yakınlarında kuruludur. İşletme prensibi; Nilüfer çayının bir kolu olan Deliçay deresinin 670 metre kotuna inşa edilmiş regülatör ile alınan suyun, 1850 metre uzunluğundaki iletim kanalıyla yüklem havuzuna taşınması, burada havuzdan çıkan suya, 285 metrelik cebri boru ile 145 metreden düşü verilerek santral binasındaki türbinlere ulaştırılmasına dayanmaktadır.

Temsa Elektrik Üretim Ltd. Şti. tarafından üretim lisansı alınmış olan Gözede I HES, 2,4 MW kurulu güce sahip olup, 2008 yılında devreye alınmıştır. Yıllık ortalama 10 GWh enerji üretim olanağına sahiptir. Santral küçük ölçekli dere tipi HES'dir.

Santralde üretilen enerji 4 km'lik 34,5 kV'luk enerji nakil hattı ile UEDAŞ'a ait Gözede HES DM'ye irtibatlı olup, TEİAŞ'a ait Kestel TM orta gerilim barasına enerji verebilmektedir.

Aynı şirketin aynı dere üzerindeki bir diğer üretim lisansına sahip yatırımcı Gözede II HES, 4MW gücünde olup, 22.02.2013'de geçici kabulü yapılmıştır.

2.2.4 Suluköy HES

İnegöl ilçesi, Ulupınar ve Acısu derelerinin üzerinde kuruludur. Küçük ölçekli dere tipi santral olan projede, her iki derenin üzerine kurulu regülatörler ile su santrale yönlendirilmiş, buradan 3245 metrelik iletim kanalı ve 125 metrelik tünel ile yüklem havuzuna taşınmıştır. 290 metreden verilen düşü ile santral binasındaki türbinlerin dönesiyle enerji elde edilmektedir.

Santralin geçici kabul tarihi Mart 2012'dir. Lisans sahibi Du Elektrik Üretim A.Ş'tir. Her biri 3,529 MW'lık iki türbin ile toplamda 7,058 MW'lık türbin gücüne sahip projenin lisansa esas kurulu gücü 6,924 MW'dır. Santral yılda 14,216 GWh enerji üretebilme kapasitesindedir.

Santral, ürettiği enerjiyi 34,5 kV enerji iletim hatlarıyla, orta gerilim şebekesi üzerinden UEDAŞ sistemine aktarmaktadır. Buradan da, TEİAŞ'a ait İnegöl TM'nin orta gerilim barasına enerji aktarma şansına sahiptir.

2.2.5 Su Uçtu HES, Dereköy HES, Cerrah HES

İznik, Dereköy üzerinde kurulu, 0,24 MW'lık Dereköy HES, M.Kemalpaşa, Karadere üzerinde kurulu, 0,472 MW'lık Su Uçtu HES, İnegöl, Cerrah deresi üzerinde kurulu, 0,272 MW'lık Cerrah HES, EÜAŞ'a bağlı kanal tipi HES'lerin özelleştirilmesi kapsamında 1. Grup içinde yer alarak, ihaleleri yapılmış ve Kent Solar Elektrik Üretim San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından işletme hakları alınmıştır.

Yıllık üretim kapasitelerinin Suuçtu HES için ortalama 1 GWh, Dereköy HES için 1,5 GWh, Cerrah HES için 0,8 GWh olacağı öngörülmektedir. Mayıs 2010'da ihaleleri yapılan HES'lerin EPDK tarafından lisans verilme tarihi Ocak 2011'dir. Santrallerin, DSI kayıtlarında 1952 yılında işletmeye açıldığı görülmektedir. Su uçtu, İller Bankası tarafından, diğer iki HES ise bağlı bulundukları belediyeler tarafından inşa edilmiştir. Santraller özelleştirilene kadar EÜAŞ tarafından işletilmektedir.

2.3 Otoprodüktörler

Bursa ilinde, otoprodüktör lisansına sahip olup şu an işletmede olan kojenerasyon tesislerinin sayısı 8'dir. Bunlardan 7'si Doğalgaz santrali olup, 1'i Biyoatık santraldir (Tablo2).

4628 sayılı mülga Elektrik Piyasası Kanunu'nda (eski EPK) otoprodüktör tesisi, esas olarak kendi elektriğini üretme amaçlı yapılmış, yıllık ürettiği enerjinin en fazla yüzde yirmisini irtibatlı olduğu şebekeye aktarabilme olanağına sahip tesislere verilen addır. Lisans adı otoprodüktör olan bu tesisler genelde doğalgaz ile çalışmakta olup, kojenerasyon yani birleşik ısı ve güç santralleridir. Güçleri genelde 10 MW'ın altında olan bu tesisler gaz jeneratörü ile elektrik üretimi yapıp, açığa çıkan buharı işletmelerinde çeşitli amaçlarla kullanabilmektedirler.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda (yeni EPK) Otoprodüktör lisansı tanımlanmamış olup, bu tesislerin ya üretim lisansı alması ya da lisansını iptal ederek üretim faaliyetini sonlandırması gereği belirtilmiştir. Geçici 7. Maddede, kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 6 ay içinde başvurulması halinde lisans bedeli alınmaksızın, lisanslarının üretim lisansına dönüştürüleceği söylenmektedir.

Tablo2- Bursa İlinde İşletmede Olan Otoprodüktör Tesisleri

Numara	Lisans No	Unvan	Tesis Türü	Tesis Adı	Kurulu Gücü (MWm)	Kurulu Gücü (MWe)	İnşa Hal. Kap. (MWe)	İşletmedeki Kap.(MWe)
1	EO/152-18/239	SANKO TEKSTİL	D.Gaz	İnegöl OSB	11	11	0	11
2	EO/289-5/404	AKBAŞLAR	D.Gaz	Gürsu OSB-Bursa	10,6	10,27	0	10,27
3	EO/485-2/543	KÜÇÜKÇALIK	D.Gaz	İnegöl OSB-Bursa	8,28	8	0	8
4	EO/2496-4/1613	RB KARESİ TEKSTİL	D.Gaz	Kojenerasyon Tesisi	8,78	8,6	0	8,6
5	EO/1501-6/1092	ÖZDİLEK	D.Gaz	Elektrik Üretim Tesisi	6,91	6,715	2,41	4,3
6	EO/225-5/373	SÖNMEZ FİLAMANT	D.Gaz	Bursa OSB	4,12	4,12	0	4,12
7	EO/3247-6/1966	DURMAZLAR	D.Gaz	Hilton Hampton Otel Bursa Kojenerasyon Tesisi	1,32	1,286	0	1,286
8	EO/1315-2/947	CARGİLL	Biyoatık	Cargill Bioenerji Tesisi	0,14	0,12	0	0,12